

VĚTRNÝ MLÝN

Bílovec - Bravinné - Dolní Nový Dvůr

Informační centrum Bílovec
Slezské náměstí 1

Provozní doba:

Po, st	8:00–11:30	12:00–17:00
Út, čt	8:00–11:30	12:00–16:00
Pá	8:00–11:30	12:00–15:00
So	8:00–14:00	(září–prosinec)

Kontakt:

556 411 545, info@bilovec.cz

www.bilovec.cz

Nejstarší písemné zprávy o větrných mlýnech v Čechách a na Moravě pocházejí ze stol. 12. a 13., kdy je zakládaly kláštery, feudální a města. Zejména na severovýchodní Moravě a ve Slezsku, kde byl dostatek stálých rovnoměrných větrů a nedostatek vhodných vodních toků, které buď rychle vysychaly, nebo se často rozvodňovaly, našly větrné mlýny své uplatnění. Proto často stavěli větrné mlýny i majitelé vodních mlýnů.

Oblasti kolem Moravské brány a rovněž svahy Oderských vrchů, tedy území, kde Bílovec leží, poskytovaly vhodné podmínky pro energetické využití větrů. Bezvětrných dnů je zde pouze 25 – 33 % v roce.

Největší nárůst počtu větrných mlýnů nastal na našem území ve století 19. Ovšem nástup parních strojů a budování strojních mlýnů v tomtéž století znamenaly postupný konec nejenom větrných, ale i vodních mlýnů. Přesto ještě v roce 1890 bylo na území bývalého okresu Bílovec v provozu 52 větrných mlýnů. Některé podlely požárům, jiné byly rozebrány, ty nevyužívané chátraly a poslední vzaly za své v průběhu bojů na konci 2. světové války.

Mlýn stojí na svém stanovišti údajně od roku 1910, kdy sem byl převezen z blízkého Leskovce v okr. Opava. Posledním majitelem byl Alois Schurek. Mlýn byl poškozen a chátral, ovšem v roce 1965 se jej podařilo do značné míry zrenovat.

K další zásadní opravě došlo v roce 2000. S celkovým nákladem 325 tis. Kč byla provedena výměna krovů a střešního šindele. Na opravu přispělo vedle města Bílovce i Ministerstvo kultury a Okresní úřad. V roce 2001 pokračovala oprava chemickou impregnací proti dřevokazu. Mechanismus mlecího zařízení však není v provozuschopném stavu.

Mlýn měl obvykle 4 lopaty většinou o délce 8 m, které se otáčely asi 1x za 4-5 sekund. Lopaty byly potaženy plachtami vyplněnými dlouhými šindelí. Když se nemlelo, byla křídla nastavena do tvaru kříže, za bouřky do tvaru X. Majitel mlýna bydlel ve mlýně pouze nouzově v tzv. „šalandě“. Větrný mlýn nepřinášel svému majiteli velký zisk, a proto bylo značné množství větrných mlýnů osvobozeno od poplatků.

Do mlýna přiváželi obilí většinou drobní zemědělci. Mlynář si ponechával za mletí buď naturální odměnu (asi 6 kg za 1 q), což bylo výhodné v době neúrody, nebo poplatek. V roce 1939 se platilo např. za semletí 1 q žita 14 Kč a 4 % tzv. „promelku“. 1 q zrna se sešrotovalo asi za ½ hodiny při dobrém větru, což znamenalo, že za den bylo možno semlít až 30 q obilí.

Větráky se často stěhovaly, když majitel mlýn prodal, nebo se pro něj našlo vhodnější místo. Na malé vzdálenosti se stěhoval tak, že byl sochory zvednut na dřevěné válce, které byly položeny na masivní dubové fošny. Po nich byl obvykle pomocí koní posouván. Pokud se jednalo o větší vzdálenost, byl mlýn rozebrán, převezen a na novém místě opět složen. Tak tomu bylo i v případě tohoto mlýna. Tyto práce vykonávali tzv. „sekerníci“.

Podle Zdeňka Kuchty, kronikáře města Bílovce

Turistické známkové místo

Turistickou známku si můžete zakoupit na místě u p. Vilímcové nebo na Informačním centru v Bílovci.

GPS souřadnice:

**49° 45' 58.31 " N,
17° 56' 14.803 " E**

Větrný mlýn je majetkem města Bílovce a je veřejnosti přístupný. Klíče od mlýna jsou k dispozici u paní Renaty Vilímcové, (poslední bílý dům naproti mlýnu).

Kontakt: **608 406 467**

Aktualizováno 1. 9. 2013

